

Sayı : 32657917-610- 103
Konu : Soru Önergesi(7/6957)

23./11./2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir Milletvekili Sayın Özcan PURÇU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/6957 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA
Bakan

EK: Soru Önergesi cevabı(5 sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın Özcan PURÇU'ya Ait 7/6957 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Ülkemizde şiddet mağduru kadın ve çocukların himaye altına alınması ile alakalı “5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanununu, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname mevzuatlarına dayanılarak “Kadın Konuk Evlerinin Açılması ve İşletilmesi hakkında Yönetmelik” çıkarılmış ve bu yönetmelik çerçevesinde ülke çapında Kadın Konukevleri açılmaktadır.

Yayınlanan bu yönetmelik kapsamında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına, belediyelere, il özel idarelerine ve sivil toplum kuruluşlarına ait kadın konukevleri açılmış olmasına karşın bu konukevlerinin birbirleri ile ve Bakanlık teşkilatı ile koordinasyonu sağlanamamıştır. Yeknesak bütünlüğünün sağlanması ve amaca hizmet edecek asgari koşulların oluşturulması konusunda bir düzenleme ihtiyacı olduğu gözlemlenmektedir.

Kadın Konukevlerine sığınan vatandaşlarımız ve aynı koşulları paylaşmak zorunda olan çocuklarımızın ruhsal, fiziksel ve psikolojik gelişimleri için en temel ihtiyaçlarının karşılanması ve çocuk hakları açısından bakıldığında hakların kullanımına uygun ortam ve destek sağlanıp sağlanmadığı tartışma konusudur.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Kadın konukevi ve ilk kabul birimlerinin/istasyonlarının sayıları ve bunların illere göre kapasiteleri nedir?

CEVAP 1: 2016 yılı Temmuz ayı itibariyle Bakanlığımıza bağlı 101 kadın konukevi, yerel yönetimlere bağlı 32 kadın konukevi, sivil toplum kuruluşlarına bağlı 4 kadın konukevi olmak üzere toplam 137 kadın konukevi hizmet vermektedir.

SORU 2: 2016 Haziran ayı sonu itibariyle konukevlerinde kaç kadın kalmaktadır?

SORU 5: Kadın konukevlerine anne ile birlikte kabulü yapılan çocuk sayısı nedir? Kabulü yapılan çocukların yaş ve cinsiyet dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?

CEVAP 2-5: 2016 yılı 30 Haziran ayı itibariyle Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden 7.368 kadın ve beraberinde bulunan 4.866 çocuk olmak üzere toplam 12.234 kişiye hizmet sunulmuştur.

SORU 3: Konukevleri, fiziksel engelli kadınlar ve LBT kadınlar için erişilebilir midir? Erişilebilir ise son 1 yılda kadın konukevlerinde kaç fiziksel engelli kadın ve LBT kadın kalmaktadır?

SORU 4: Son 1 yılda şiddet gören zihinsel engelli kaç kadın konukevlerine başvuru yapmıştır? Kaçı başka kuruluşlara yerleştirilmiştir ve adresleri kamuoyuna açık olan bu kuruluşlarda güvenlikleri nasıl sağlanmaktadır?

CEVAP 3-4: Kadın konukevlerinde, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik şiddet mağduru olan ya da şiddete uğrama ihtimali bulunan kadınlara, hiçbir ayırım gözetilmeden ve sadece kadının beyanı dikkate alınmak suretiyle hizmet verilmektedir. Engelli kadının şiddet mağduru olması ve can güvenliği riskinin bulunması halinde Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne bağlı kadın konukevlerine kabulü yapılmaktadır. Ancak kadının ağır engelli olduğu, özbakım becerilerini yerine getiremediği ve/veya sürekli bakım gerektiren bir engelinin bulunduğu hallerde, şiddetin önlenmesine ilişkin 6284 sayılı Kanun kapsamındaki gerekli tüm tedbirler alındıktan sonra Bakanlığımız Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı engelli kuruluşlarına yerleştirilmektedir. Ayrıca, engelli kadının herhangi bir şiddet öyküsünün bulunmaması ve barınma ihtiyacı olması durumunda yine Bakanlığımız Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı engelli kuruluşlarınca gerekli iş ve işlemler yerine getirilmektedir.

Bilindiği üzere, kamu kurumlarının engellilerin erişimine uygun olarak düzenlenmesi mevzuat çerçevesinde zorunlu tutulmuştur. Bu kapsamda, Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinin engellilerin erişimine yönelik gerekli donanımın sağlanmasına ilişkin gerekli düzenlemelere devam edilmektedir.

SORU 6: 12 yaşından büyük erkek çocuğu olan kadınlar ve engelli çocuğu olan kadınlar tarafından çocuklarına kira ve iâsesi karşılanarak bağımsız kiralık evlerde yaşama imkanı sağlanıyor ise son 1 yılda kaç adet kiralık evin masrafları karşılanmıştır?

CEVAP 6: 12 yaş üstü erkek çocuğu olan ya da engelli çocuğu olan şiddet mağduru kadınların çocukları ile birlikte, kadın konukevinin fiziki imkânlarına göre ayrı bir bölüm/dairede barınmaları sağlanmaktadır.

SORU 7: İl bazında ilk kabul merkezlerinin doluluk oranı nedir? Kadın konukevlerinde ve ilk kabul birimlerinde son 1 yılda kişi başı ortalama kalınan gün sayısı nedir?

CEVAP 7: İlk kabul birimi, il müdürlüklerine ya da şiddet önleme ve izleme merkezlerine başvuran kadınların ilk gözlemlerinin yapıldığı, psiko-sosyal ve ekonomik durumlarının incelendiği, geçici kabulleri yapılarak iki haftaya kadar kalabilecekleri birimdir. İlk kabul birimlerinde meslek elemanları tarafından yapılan ilk gözlem sonucuna göre kadın ile ilgili uygun sosyal hizmet modeli ve yapılacak işlemler belirlenmekte ve gerekirse kadın konukevine kabulleri sağlanmaktadır. Haziran 2016 tarihi itibarıyla ülke genelinde 25 ilk kabul birimi 363 kapasite ile hizmet vermektedir.

SORU 8: Kadın konukevlerinde ikamet eden vatandaşlarımızdan kurumda yaşanan problemlerle ilgili (tüm şikâyet yolları dahil) kaç şikâyet Bakanlığınıza ulaşmıştır? Bu şikâyetlerin dağılımı ve oranı nasıl gerçekleşmiştir?

CEVAP 8: Kadın konukevlerinde kalan kadınların BİMER, BEYS, dilekçe, telefon vb yolları kullanarak Bakanlığımıza intikal eden başvuruları ivedilikle değerlendirilmekte, İl Müdürlüklerine ve Denetim Hizmetlerine incelenmek üzere gönderilmektedir.

SORU 9: Kadın konukevinde barınan kadınlardan % kaç İŞKUR vasıtası ile işe yerleştirme için yönlendirilmiş ve işbaşı yapması sağlanmıştır?

CEVAP 9: Şiddet mağduru ve şiddete uğrama ihtimali bulunan kadınlar genel olarak, tekstil, temizlik ve benzeri hizmet sektörlerinde, işçi statüsünde istihdam edilmektedir. Bunun yanı sıra, kadın konukevinde kalan kadınların iş ve meslek sahibi olabilmeleri için Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı Halk Eğitim Merkezleri ve İş Kurumu İl Müdürlükleri ile işbirliği yapılmakta olup, kadınların mesleki kurslara başlayıp devam etmeleri sağlanmaktadır. Bakanlığa bağlı kadın konukevi ile ilk kabul biriminde kalan ve işe yerleştirilen kadın sayısı 2015 yılında 1112, 2016 yılı Haziran ayı itibariyle ise 572'dir.

SORU 10: Kadın konukevlerinde 2016 Haziran ayı itibariyle psikolog, sosyolog, iş uzmanı, sağlık personeli gibi destek uzmanlarının sayısı kaçtır? Bu uzmanların illere göre dağılımı nasıl gerçekleşmiştir?

CEVAP 10: Kadın konukevlerinde sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, çocuk gelişim uzmanı, öğretmen, çocuk eğitici, diyetisyen, din görevlisi, hemşire, sağlık memuru olmak üzere 293 personel çalışmaktadır.

SORU 11: Kadın konukevinde ve ilk kabul biriminde çalışan personele yurt içi ve yurt dışı dahil olmak üzere son bir yılda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet gibi konularda eğitim verilmiş midir? Eğitim verilmiş ise kişi başı ortalama kaç gün gerçekleşmiştir?

CEVAP 11: Bakanlığımızca yürütülen "Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi" kapsamında Şubat-Haziran 2016'da, 26 ilde kadın alanında çalışan personele yönelik; travma, kadının güçlendirilmesi, vaka yönetimi ve tükenmişlik, eğitici eğitimi ile destek elemanlarının eğitimi konularında düzenlenen 5'er günlük eğitici eğitimlerine 26 ilden ilk kabul birimi/ kadın konukevi, ŞÖNİM, SHM'lerin kadın biriminde çalışan meslek elemanları ve idarecilerin katılımı sağlanmıştır. 125 kişinin eğitici eğitimcisi olması sağlanmıştır. Söz konusu eğitimlerin tüm illere yaygınlaştırılması planlanmıştır.

Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Eğitim Yayın Daire Başkanlığı ile işbirliği içerisinde kadın konukevi, ilk kabul birimi, ŞÖNİM ile SHM ve İl Müdürlüklerimizde kadına yönelik şiddet alanında görevli il müdür yardımcısı, kuruluş müdürü ve meslek elemanlarına yönelik 20 Nisan-1 Mayıs 2015 tarihleri arasında, Antalya'da, iki grup olmak üzere 5'er günlük hizmet içi eğitim programı gerçekleştirilmiştir. Personelin ihtiyaç duyduğu konularda bilgi ve becerilerini geliştirmek ve hizmet kalitesini artırmak amacıyla planlanan programa toplam 376 personelin katılımı sağlanmıştır. Söz konusu eğitimde uygulama birliği sağlamak üzere Kanunun uygulanmasına ilişkin örnekleri de içerecek şekilde paylaşım ortamı oluşturulmuştur.

SORU 12: Mevcut konukevlerinin mevcut yapısı, orada yetişen çocukların geleceğe ruhsal, psikolojik, bedensel ve zihinsel olarak hazırlanması için uygun mudur?

CEVAP 12: Bakanlığımızın kadına yönelik şiddete ilişkin yürüttüğü kurumsal faaliyetleri kapsamında; Kadın Konukevleri fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara ve ya şiddete uğrayan ya da uğrama ihtimali bulunan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Kadın konukevlerinin amacı, kuruma kabul edilen kadınların ve beraberindeki çocukların şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri, yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yapılarak kadın konukevlerinden ayrıldıktan sonra yaşamlarını kendi talepleri doğrultusunda sürdürmelerini sağlamaktır.

Meslek elemanları (sosyal hizmet uzmanı, psikolog, çocuk gelişimci) tarafından yürütülen mesleki çalışmalar kapsamında; şiddete uğrayan kadınlarda ve çocuklarda şiddet sonucu ortaya çıkan umutsuzluk, değersizlik, suçluluk, utanç ve korku gibi duyguların aşılması, özgüven ve özsaygının yeniden yapılanması, yeni yaşam seçeneklerini sağlıklı biçimde belirleyebilmeleri yönünde psikolojik destek sağlanması ve kendilerine yeterli olabilecekleri bir iş ve meslek edindirmelerinde gerekli önlemlerin alınması çalışmaları yer almaktadır.

Ayrıca kadın konukevlerinde çocuklar için çocuk oyun odaları, bahçe içinde çocuk park alanları oluşturulmakta, çocukların kreş imkanlarından yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

SORU 13: Kadın konukevlerinin adreslerinin gizlilik ihlali ile ilgili önlemleriniz nelerdir? Kadın konukevlerinin gizliliği ile ilgili kolluk kuvvetleri ve yargı nezdinde bilinçlendirme çalışmaları yapılmakta mıdır?

CEVAP 13: Kadın konukevlerinin adreslerinin gizlilik ihlali ile ilgili önlemler kapsamında; Kadın konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliği'nin 17 nci maddesi gereği kadın konukevi açılırken, gizlilik ilkesine uyulmakta, adresi, telefon numarası gizli tutulmaktadır. Kadın konukevini tanıtan tabela asılma, temel atma ve açılış töreni düzenlenmemektedir.

Ayrıca yapılacak tüm yazışmalarda kadınların, çocukların ve çalışanların isimleri belirtilmemekte, gerekli durumlarda üzerinde anlaşmaya varılmış kodlar kullanılarak kadın ve çocuklar ile gerekli görülen üçüncü kişilerin kimlik bilgileri ve adresleri ile önem taşıyan bilgiler tüm resmi kayıtlarda gizli tutulmaktadır. Kadın konukevlerinin adreslerinin deşifre olması halinde taşınması sağlanmaktadır.

SORU 14: Kadın konukevleri arasında yaşam koşulları ve imkanları bakımından farklılık var mıdır?

CEVAP 14: Kadın konukevlerinin açılması ve işletilmesinin usul ve esasları Kadın konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliği'nin 8 inci maddesi kapsamında belirlenen asgari standartlar ilin ve binanın olanakları dahilinde her ilde sağlanmaktadır.

SORU 15: Konukevine sığınan kadın ya da çocukların güvenliği ile ilgili son bir yılda kayıtlara geçen adli bir olay yaşanmış mıdır? Konukevlerinin güvenliği ile ilgili projeleriniz ve önlemlerinizi nelerdir?

CEVAP 15: Kadın konukevinde kalmakta iken yaralanan ve öldürülen kadın bulunmamaktadır. Konukevlerinin genel güvenliğin, hizmet satın almak suretiyle özel güvenlik personeline sağlanmakta, özel güvenlik görevlileri tarafından alınacak tedbirler ve müdahalenin yetersiz kalması halinde, İl Emniyet Müdürlüğü ya da 155 Polis İmdat hattı ile irtibata geçilerek, meydana gelen şiddet, tehdit ve saldırı davranışlarına yönelik tedbirler alınmaktadır. Ayrıca Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğin 16/1-(c) maddesinde yer alan "acil durumlarda kullanılmak üzere kolluk birimlerine çağrı yapan alarm sistemi" her kadın konukevinde mevcut olup, söz konusu alarm sistemi muhtemel şiddet, tehdit ve saldırı vakalarının önlenmesi ve bu vakalara daha hızlı müdahalede bulunulmasına olanak sağlamaktadır.